

TILINPÄÄTÖS 2018
TALOUSARVION TOTEUTUMA
31.12.2018

Hyvinvointilautakunta 26.2.2019

Hyvinvointilautakunta
26.2.2019

PALVELUALUE: HYVINVOINTIPALVELUT

1. Toiminta-ajatus

Palvelualueen toiminnan tarkoituksena on vastata ja huolehtia siitä, että Kemijärven kaupungissa on laadukkaat ja riittävät sosiaali-, terveys-, opetus-, sivistys- ja vapaa-ajan palvelut, jotka tukevat kuntalaisten fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia sekä edistävät väestön terveyttä.

2. Toimintaympäristö ja sen muutokset

Kemijärven kaupungin ja seutukunnan väestömäärä on vähentynyt, tosin lasku ei ole enää yhtä jyrkkää kuin takavuosina. Väestörakenne on painottunut ikäihmisiin ja ikääntyvän väestön osuus kasvaa edelleen. Syntyvyys on huomattavan alhaista kuolleisuuteen verrattuna. Myönteisiä merkkejä ovat paluumuuton vahvistuminen, työttömyyden väheneminen ja tulevien suurinvestointien valmistelu. Kaupungin taloustilanne asettaa toisaalta haasteita palvelutuotannolle.

Sosiaali- ja terveysalan uudistus lykkääntyi vuodella. Valmistelutyö jatkuu mm. maakunnan yhteisten toimintatapojen suunnittelulla ja käyttöönotolla, palveluiden painopisteiden muutoksilla sekä varmistamalla paikkakunnan hyvät palvelut jatkossakin. Sairaala Lapponian toimintoja kehitetään edelleen tavoitteena hyvinvointikeskus, joka palvelee laaja-alaisesti kaupunkilaisia ja muita palveluiden tarvitsijoita. Toimintojen kehittämisessä painopisteenä ovat ennaltaehkäisevät, kuntouttavat, kotiin annettavat ja sähköiset palvelut.

Kaupungin organisaatorakenne mahdollistaa monialaisen yhteistyön, mutta asettaa edelleen haasteita syvemmälle ulottuvaan johtamiseen. Sote-uudistuksen lykkääntymisestä huolimatta organisaation rakenne on muutettava hyvissä ajoin vastaamaan sote-palveluja ja kaupungin omaa toimintaa. Terveiden ja hyvinvoinnin edistäminen jää kaupungin vastuulle ja sen valmistelu ja konkreettiset toimenpiteet ovat vuoden 2018 tärkeimpiä tavoitteita.

Toteutuma 31.12.

Väestörakenne asettaa edelleen haasteita varsinkin ikäihmisten palveluiden järjestämisessä ja kohdentamisessa. Työllisyys on parantunut. Pitkäaikaistyöttömyys on alentunut merkittävästi pitkäjänteisen moniammatillisen työn tuloksena. Sosiaali- ja terveysalan uudistuksen toteutuminen on epävarmaa. Maakunnan valmistelutyötä on jatkettu. Hyvinvointikeskus Lapponian palveluja on koottu ja kehitetty painopisteiden mukaisesti. Vuodeosastojen yhdistämisen myötä tilaa vapautui kotihoidolle, joka siirtyi Lapponiaan. Puistolän toiminta siirtyi Attendolle. Itä-Lapin sote-selvitys valmistui ja se käsiteltiin kuntien valtuustoissa.

3. Toiminnan painopistealueet

Hyvinvointipalvelut vastaa omalta osaltaan terveyden ja hyvinvoinnin edistämisestä. Terveiden, hyvinvoinnin ja myös turvallisuuden edistämisen koordinoinnista päätetään ja työ aloitetaan suunnitellusti. Palvelualueen toimintaa kehitetään laajan hyvinvointikertomuksen perusteella. Ennaltaehkäisevässä työssä korostuvat sivistyspalvelut, jotka jäävät kaupungin omaksi toiminnaksi jatkossa.

Varhaiskasvatuksen palvelutarpeen kasvuun vastataan ennakoivasti. Palvelutarpeen muutoksiin reagoidaan suunnitellusti, esimerkiksi kaupungissa tapahtuvan suurinvestoinnin vuoksi. Tavoitteena on edelleen pitkäaikaistyöttömien ja vaikeasti työllistyvien aktivointi ja työmarkkina-aseman parantaminen sekä työmarkkinatuen kuntaosuuden alentaminen. Laitoshoitopaikkoja vähennetään ja resursseja kohdennetaan kotiin annettaviin palveluihin. Ulkopuolisten toimijoiden palveluita hyödynnetään mm. palvelusetelijärjestelmän avulla.

Palveluiden laatua arvioidaan säännöllisesti ja keskeiset tulokset julkistetaan.

Toteutuma 31.12.

Päivähoito-, kouluverkko- ja vapaa-ajan toimintojen selvitykset valmistuivat vuoden aikana. Hyvinvointifoorumi pidettiin toukokuussa ja 3. sektorin vastaava tilaisuus syksyllä. Kaupungin sisäinen työnjako ja vastuutus terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen koordinoinnissa on vielä päättämättä. Varhaiskasvatuksen palvelutarve on kasvanut erityisesti vuorohoidon osalta ja sen vuoksi jouduttiin ottamaan käyttöön lisätilaa Elinkaaritalosta. Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli vuoden aikana pienimmillään 11,1 %. Vuodeosaston paikkamäärä on vähennetty 35 paikkaan. Palveluseteliä käytetään ikäihmisten tehostetussa palveluasumisessa.

4. Talouden tunnusluvut	TP 2016	TP 2017	TA+MUUT 2018	TOT. 31.12.	TS 2019	TS 2020 (ilman sotea)	TS 2020 (sis. sote)
Toimintamenot	-56 038 552	-56 250 711	-52 694 540	-55 904 742	-51 340 000	-13 943 500	-51 927 000
Toimintatulot	6 200 994	5 827 240	5 121 880	5 754 046	4 396 000	1 199 500	4 163 000
Toimintakate	-49 837 558	-50 423 471	-47 572 660	- 50 150 696	-46 944 000	-12 744 000	-47 764 000

5. Toiminnan tunnusluvut	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TOT. 31.12.	TS 2019	TS 2020 (ilman sotea)	TS 2020 (sis. sote)
Vakinaiset virat ja toimet 31.12.	413	445	389	376	394	170	394
Henkilöstömenot €	-23 636 463	-25 081 241	-21 572 280	- 21 672 605	-20 174 480	-8 213 000	-20 174 480
Muutos %	8,8	1,0	-17,9	0,5	-2,0	-59,3	0,0
Palvelujen ostot €	-21 190 098	-20 425 086	-19 121 680	- 22 052 382	-19 330 770	-1 453 000	-19 330 770
Muutos %	12,5	-3,6	-5,5	15,3	0,1	-92,5	0,0
Toimintakate € /asukas	-6 509	-6 637	-6 270	-6 800	-6 259	-1 779	-6 259

6. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Valvonta jakaantuu sisäiseen ja ulkoiseen valvontaan. Ulkoista valvontaa harjoittaa tarkastuslautakunta, kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus, hyvinvointilautakunta, ministeriöt, opetushallitus sekä esim. Lapin ELY ja AVI. Palvelualueen sisäisestä valvonnasta vastaavat kaikki tilivelvolliset ja esimiehet. Esimiehet vastaavat tiedonkulusta ja raportoinnista sekä ohjaavat ja valvovat alaistensa toimintaa. Sisäistä valvontaa ja riskien hallintaa toteutetaan myös kehityskeskusteluissa ja henkilöstökokouksissa. Erityisenä sisäisen valvonnan kohteena on tulevana vuonna tietoturva.

Toteutuma 31.12.

Valvontaa suoritettiin omana työnä ja mm. yhteistyössä AVIn kanssa. Tietosuojaan ja tietoturvaan kiinnitetään edelleen jatkuvaa huomiota. Ostopalvelujen ja palvelusetelitoimijoiden toiminnan valvontaa lisättiin.

TALOUSARVIO 2018

VASTUUALUE: VARHAISKASVATUSPALVELUT

1. Toiminta-ajatus

Varhaiskasvatuspalvelut tarjoavat lakisääteisiä varhaiskasvatuspalveluja päiväkodeissa ja perhepäivähoidossa. Esiopetusta toteutetaan Jyväskylänpuiston ja Kallaan päiväkodeissa sekä Särkelän koulun tiloissa.

Aamu- ja iltapäivätoimintaa toteutetaan Hillatien, Särkelän ja Isokylän kouluilla. Aamupäivätoiminta toteutetaan pääosin lähipäiväkodin tiloissa.

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatus on osa suomalaista koulutusjärjestelmää.

1.8.2017 voimaan tullut Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet on varhaiskasvatuslain perusteella Opetushallituksen antama valtakunnallinen määräys, jonka mukaan sekä paikalliset että lasten varhaiskasvatussuunnitelmat laaditaan ja varhaiskasvatus toteutetaan. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet on varhaiskasvatuksen järjestäjiä oikeudellisesti velvoittava määräys. Määräyksen mukaan kunta on velvollinen järjestämään varhaiskasvatusta niin laajasti ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa on tarvetta. Varhaiskasvatuksen valtakunnallisen ohjauksen tarkoituksena on luoda yhdenvertaiset edellytykset varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten kokonaisvaltaiselle kasvulle, kehitykselle ja oppimiselle.

2. Tuottavuustoimenpiteet ja – hankkeet

Varhaiskasvatuksen palvelutarve jatkaa kasvuaan, ehkä jopa 10 % vuoden 2017 määrään nähden. Työelämän muutokset sekä lapsiperheiden paikkakunnalle muutto ovat lisänneet varhaiskasvatuspaikkojen kysyntää ja varhaiskasvatuslaki vaatii järjestämään tarvittavan palvelun. Lisäksi palvelutarve on kasvanut vuorohoidossa, jota järjestetään tarpeen mukaisesti ilta-, yö- ja viikonloppuhoitona.

Suunnitelmissa tarpeen vastaamiseen on selvittää lisäresurssin tarve henkilöstön ja tilojen osalta. Palvelujen mitoituksen ennakointi on haasteellista, jonka vuoksi ruuhkatilanteissa voidaan joutua tekemään myös väliaikaisia ja räätälöityjä ratkaisuja. Vapaita varhaiskasvatuspaikkoja tulisi olla tarjolla läpi toimintakauden. Vuorohoidon tarpeen lisääntymiseen vastataan jatkamalla vuorohoidon keskittämistä Särkelän ja Jyväskylänpuiston päiväkoteihin.

Otetaan käyttöön sähköinen asiointimahdollisuus. Tämän myötä asiakkaat tekisivät jatkossa sähköisesti varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja aamu- ja iltapäivätoiminnan hakemukset sekä muut tarvittavat muutositilaukset.

Toteutuma 31.12.

Vuorohoidon tarpeeseen vastattiin keskittämällä toiminta Jyväskylänpuiston ja Särkelän päiväkoteihin. Vuorohoidon tarve lisääntyi edelleen joten sen järjestämiseen jatkossa tarvittiin kestävämpi ja toimivampi ratkaisu. 1.8.2018 alkaen Jyväskylänpuiston päiväkodissa aloittaa vuorohoitoryhmä, johon sijoitetaan kaikki vuorohoitoa tarvitsevat lapset koko kaupungin alueelta. Tämän järjestelyn myötä saadaan myös lisättyä varhaiskasvatuspaikkoja muista päiväkodeista, kun niiden lapsiryhmistä vapautuu vuorohoitoryhmään siirtymisen myötä paikkoja.

Sähköinen asiointi otettiin käyttöön suunnitelman mukaisesti huhtikuussa 2018.

3. Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite		Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma 31.12.
1.	Paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman käyttöönotto	Päiväkotien ja perhepäivähoidon yksikkökohtaisten kehittämissuunnitelmien laadinta	Käyttöönotto 1.1.2018 (tot/ei tot) ja toteutumisen arviointi.	Kehittämissuunnitelmat on laadittu ja otettu käyttöön 1.3.2018 alkaen. Suunnitelmien toteutumista on arvioitu ja sitä jatketaan tehostetummin v.2018 asti.
2.	Sähköisen asioinnin käyttöönotto	Sähköisten hakemusten käyttöönotto	Sähköinen asiointi on käytössä	Sähköinen asiointi otettiin käyttöön huhtikuussa 2018.
3.	Palvelutarpeen kysyntään vastaaminen	Tarvittavien tilojen rakentaminen ja henkilöstön lisääminen tarpeen mukaisesti	Palvelutarpeeseen on vastattu toimivilla ja terveellisillä tiloilla sekä henkilöstömäärällä	Jyväskylänpuiston päiväkotiin perustettiin vuorohoitoryhmä 1.8.2018 alkaen. Ryhmään sijoitettiin kaikki vuorohoitaa tarvitsevat lapset koko kaupungin alueelta.
4.	Palveluverkkoselvityksen osana varhaiskasvatuspalvelujen palveluverkko	selvityksen mukaiset esitykset valtuustolle kevään 2018 aikana päätettäväksi	päätös palveluverkosta ja tarvittavista investoinneista vuoden 2018 aikana	Palveluverkkoselvitys on tehty ja jatkotyöskentely tapahtuu sen mukaisesti.

4. Henkilöstösuunnitelma

Varhaiskasvatuksessa on ollut palvelutarpeen jatkuvaa kysyntää ja tarve on edelleen kasvavaa. 1.4.2017 aloitti uutena yksikkönä 21-paikkainen Metsämiehentien päiväkotitoiminta. Puistolankatuksen liikkeenluovutuksessa siirtyi neljä (4) hoitoapulaista päiväkotiapulaisen tehtäviin päiväkoteihin 1.1.2018 alkaen.

Päivähoitajan eläköitymisen myötä tehtävänimike muutetaan lastentarhanopettajaksi. Vuorohoidon lisääntymisen vuoksi tarvitaan yksi (1) päivähoitaja lisää 1.1.2018 alkaen. Päiväkotien yhteiseksi varahenkilöksi tarvitaan yksi (1) päivähoitaja. Varahenkilö sijaistaa päiväkodeissa henkilöstön poissaoloja. Kahteen päiväkotiin tarvitaan lapselle henkilökohtainen erityisavustaja eli yhteensä kaksi (2) päivähoitajaa.

Toteutuma 31.12.

Hoitoapulaiset siirtyivät Jyväskylänpuiston, Särkelän ja Kallan päiväkoteihin 1.1.2018 alkaen. Kaksi heistä eläköityi 1.5.2018 alkaen.

Päivähoitajan eläköitymisen myötä tehtävänimike muutettiin lastentarhanopettajaksi.

Määräaikaisessa työsuhteessa oleva päivähoitaja toimi varahenkilönä 30.7.2018 saakka. Tehtävään siirtyi 1.8.2018 alkaen Attendolta aiemmin kaupungin palveluksessa ollut lähihoitaja. Henkilökohtaisen avustajan tarve muuttui siten, että sitä tarvittiin vain yhdessä päiväkodissa.

5. Talouden tunnusluvut	TP 2016	TP 2017	TA+MUUT 2018	TOT. 31.12.	TS 2019	TS 2020
Toimintamenot	-2 314 557	-2 800 687	-2 773 800	-3 047 793	-2 770 000	-2 770 000
Toimintatulot	314 464	323 895	366 500	275 923	353 000	353 000
Toimintakate	-2 000 093	-2 476 792	-2 413 300	-2 771 870	-2 417 000	-2 417 000

6.Toiminnan tunnusluvut	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TOT. 31.12.	TS 2019	TS 2020
Vakinaiset virat ja toimet 31.12.	46	53	53	49	58	58
Henkilöstömenot €	-1 640 230	-1 972 252	-1 851 430	- 2 145 237	-1 880 000	-1 880 000
Muutos %	-4,1	20,2	-5,2	15,8	0,6	0,0
Palvelujen ostot €	-154 748	-191 911	-223 230	-218 995	-210 000	-210 000
Muutos %	2,8	24,0	13,7	-1,9	-3,8	0,0
Toimintakate € /asukas	-261	-326	-323	-376	-325	-325

TALOUSARVIO 2018

VASTUUALUE: PERUSOPETUS- JA LUKIOKOULUTUSPALVELUT

1. Toiminta-ajatus

Vastuualue vastaa lakisääteisen perusopetuksen toteuttamisesta Kemijärven kaupungin alueella. Perusopetus on osa koulutuksen perusturvaa. Sillä on sekä kasvatus- että opetustehtävä. Sen tehtävänä on toisaalta tarjota yksilölle mahdollisuus hankkia yleissivistystä ja suorittaa oppivelvollisuus ja toisaalta antaa yhteiskunnalle väline kehittää sivistyksellistä pääomaa sekä lisätä yhteisöllisyyttä ja tasa-arvoa. Lisäksi yksikkö vastaa Kemijärven lukio-opetuksen toteuttamisesta. Lukiokoulutuksen tehtävä on antaa opiskelijalle laaja yleissivistys, jatko-opintokelpoisuus ja tulevassa työelämässä tarvittavia tietoja ja taitoja. Koulutuksen tulee tukea opiskelijan edellytyksiä elinikäiseen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen.

2. Tuottavuustoimenpiteet ja – hankkeet

Vastuualueella toimii neljä taloudellisesti pientä, mutta toiminnallisesti merkittävää hanketta. Kerhotoiminnan kehittäminen on hanke, jonka varoilla kustannetaan kerhoja koulupäivän jälkeen peruskoulussa. Tutoropettaja –hankkeen myötä kouluille on valittu tutoropettajat, joiden tehtävä on toimia toisten opettajien tukena digitalisaatioon liittyvissä asioissa. Kielenopetuksen varhentaminen –hankkeen tavoitteena on opettaa kouluissa englannin kieltä tunti viikossa sekä 1. että 2. luokan oppilaille. Perusopetuksen tasa-arvo ja laatu –hankkeen myötä kouluille on voitu palkata osa-aikaisia koulunkäynninohjaajia oppimisen tueksi.

Toteutuma 31.12. Tuutoropettaja -hanke on päättynyt. Kielenopetuksen varhentaminen –hanke jatkuu edelleen. Perusopetuksen tasa-arvo ja laatu –hankkeelle on saatu jatkorahoitusta ja hanke jatkuu 2019 vuoden loppuun. Lukion kansainvälistymiseen on saatu hankerahoitus kesällä 2018. Samoin on saatu liikkuva koulu –hankerahoitusta, joka tavoitteena on lisätä liikuntaa koulupäivään ja liikunnallistaa koulun toimintakulttuuria. Tämä hanke on voimassa kevääseen 2019 saakka. Kerhotoiminnan kehittäminen –hanke on päättynyt vuoden 2018 lopussa. Rajana 50 tuntia –niminen hanke pyrkii vähentämään koulupoissaoloja ja puuttumaan nopeasti kasvavaan oppilaan poissaolomäärään. Tässä hankkeessa ei ole määrärahaa, mutta toiminnallisesti se on merkittävä.

3. Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma 31.12.
1. Uuden opetussuunnitelman mukainen laadukas opetus.	Koulutyön toteuttaminen uusien opetussuunnitelmien mukaisesti.	Kouluissa tehtävä monipuolinen arviointi (koulujen itsearviointit, huoltajien tekemä lukuvuosiarviointi, huoltajien kanssa tehdyt arviointikeskustelut, opettajien arviointit).	Arviointia on tehty lukuvuosisikyselyjen, arviointikeskustelujen sekä koulujen itsearviointityön avulla säännöllisesti.
2. Oikea-aikaisen oppimisen tuen järjestäminen ja resursointi	Tuen tarjoaminen joustavasti oppilaan tilanne huomioiden.	Pienryhmämahdollisuuksien määrä perusopetuksessa, erityisopettajien määrä, koulunkäynninohjaajien määrä kouluissa. Erityisopetushenkilöstön pätevyys.	Erityisopettajaresurssi on riittävä. Hankerahoituksella saatiin perustettua vuodeksi Särkelän kouluun yläkoulun pienryhmä, joka helpottaa akuutteja tilanteita ja

				pienryhmätarvetta yläluokkien osalta. Koulunkäynninohjaajien määrää on parannettu hankerahoituksen turvin.
3.	Toimiva oppilashuolto eri yhteistyötahojen kesken.	Yhteistyön tiivistäminen oppilashuollon eri tahojen kesken. Toimiva koulun sisäinen oppilashuolto.	Kouluissa tehtävä monipuolinen arviointi (koulujen itsearviointit, huoltajien tekemä lukuvuosiarviointi, huoltajien kanssa tehdyt arviointikeskustelut, opettajien arviointit).	Koulujen itsearviointia on toteutettu kevätlukukaudella 2018 oppimisen tuen kartoitusten, perusopetuksen laatukriteerien sekä huoltajille suunnatun kyselyn muodossa. Lukiossa on tehty opiskelijoille lukuvuoden palautekysely. Lisäksi 2. ja 6. vuosiluokalla on toteutettu lukuvuoden päättävä arviointikeskustelu huoltajien kanssa. Näillä tavoilla on saatu tietoa mahdollisista toimivista ja kehitettävistä asioista oppilashuoltoon liittyen. Lisäksi vuonna 2018 kaupungin oppilas- ja opiskelijahuollon ohjausryhmä on kokoontunut kaksi kertaa ja kehittänyt omalta osaltaan oppilas- ja opiskeluhuoltotyötä.
4.	Kouluverkkoselvitys	Toteutetaan kouluverkkoselvitys konsulttityönä	Päätös kouluverkosta v. 2018 aikana	Päätös kouluverkosta tehty kesäkuussa 2018.

4. Henkilöstösuunnitelma

Tässä vaiheessa tiedossa olevat mahdolliset opettajien irtisanoutumiset saadaan todennäköisesti hoidettua ilman rekrytointia sisäisillä järjestelyillä.

Talousarvioon varataan palkkarahaa pienryhmäopetukselle ja keväällä 2018 selviää, saadaanko pienryhmäopetuksen tarve hoidettua sisäisillä järjestelyillä, johon pyritään, vai pitääkö rekrytoida uusi työntekijä.

Koulunkäynninohjaajien kohdalla tulee jäämään pois yksi osa-aikainen työntekijä. Paikkaa ei näillä näkymin täytetä.

Toteutuma 31.12. Pienryhmäopettajaa varten on varattu hankerahoitusta ja palkkaus on toteutettu sillä

vuoden 2018 loppuun saakka. Irtisanoutunut vakituinen opettaja korvattiin määräaikaikaisella työntekijällä, koska kouluverkon supistuessa ei ole tarvetta täyttää paikkaa vakinaisesti. Koulunkäynninohjaajan tehtävä täytettiin sisäisellä haulilla. Luokanopettaja siirtyi toisen vastuualueen työntekijäksi ja tämä tehtävä täytettiin vastuualueen sisäisillä järjestelyillä. Isokylän koulun rehtori siirtyi toiselle vastuualueelle. Ko. tehtävä on täytetty sisäisillä järjestelyillä.

5. Talouden tunnusluvut	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TOT 31.12.	TS 2019	TS 2020
Toimintamenot	-6 943 767	-6 710 544	-6 875 090	-6 793 314	-6 825 000	-6 770 000
Toimintatulot	164 413	90 819	125 090	295 875	125 000	120 000
Toimintakate	-6 779 354	-6 619 725	-6 750 000	-6 497 439	-6 700 000	-6 650 000

6. Toiminnan tunnusluvut	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TOT. 31.12.	TS 2019	TS 2020
Vakinaiset virat ja toimet 31.12.	72	74	75	71	75	75
Henkilöstömenot €	-4 218 801	-4 092 283	-4 333 500	-4 096 927	-4 335 000	-4 330 000
Muutos %	0,4	-2,9	6,0	-5,5	-0,1	-0,1
Palvelujen ostot €	-1 057 367	-1 046 808	-962 650	-1 094 021	-945 000	-935 000
Muutos %	15,3	-0,9	-8,0	13,6	-1,8	-1,1
Toimintakate € /asukas	-885	-871	-894	-881	-893	-887

TALOUSARVIO 2018

VASTUUALUE: KULTTUURI- JA VAPAA-AJANPALVELUT

1. Toiminta-ajatus

Kulttuuri- ja vapaa-ajanpalvelut tarjoaa seutukuntansa asukkaille, yhdistyksille ja matkailijoille kirjasto-, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut sekä musiikki- ja kansalaisopiston palvelut. Vastuualueen tavoitteita ovat hyvinvoinnin edistäminen, palveluiden asiakaslähtöisyys, toiminnan yhteisöllinen kehittäminen ja seutukunnallinen yhteistyö. Painopistealueita ovat toiminnan monipuolisuus, ajanmukaisuus, tasokkuus, saavutettavuus, toimintakulttuurien ja oppimisympäristöjen kehittäminen sekä luovuuden ja hyvinvoinnin tukeminen.

Kemijärven kansalaisopisto järjestää monipuolista kurssitoimintaa ja kuvataiteen taiteen perusopetusta Kemijärven, Pelkosenniemen ja Savukosken kuntien alueella. Koillis-Lapin musiikkiopisto järjestää taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän mukaista opetusta musiikissa ja tanssissa Kemijärvellä, Pelkosenniellä, Sallassa ja Savukoskella. Opistojen tavoitteena on tarjota mahdollisuus monipuoliseen harrastamiseen ja kouluttautumiseen. Musiikkiopisto tuottaa kelpoisuuden alan ammatti- ja korkeakouluopintoihin, ja opinnot voi lukea hyväksi seutukunnan toisen asteen oppilaitoksissa. Kirjastopalveluja tarjoavat pääkirjasto ja kirjastoauto Kyläluuta sekä kirjaston tarjoamat verkkopalvelut. Liikunnan toimipisteitä ovat uimahalli, liikuntahalli ja jäähalli. Nuorisopalvelut vastaavat Kemijärven nuorisotyön palveluiden järjestämisestä, koordinoinnista ja kehittämisestä.

2. Tuottavuustoimenpiteet ja – hankkeet

Kansalaisopisto pyrkii järjestämään kurssiopetuksen kaupungin ja kuntien omistamissa tiloissa. Matkakustannuksissa säästetään suunnittelemalla kurssit samalle suunnalle samana päivänä. Muuttajat mukaan –hankerahoituksella (9 000 €) tuetaan maahanmuuttajia ja kakkosasunnon omistajia kotoutumaan paikkakunnalle.

Toteutuma 31.12.

Matkakustannuksissa säästettiin n. 4 %. Muuttajat mukaan -hanke kohdentui 2.asunnon ostaneisiin ja kuntien paluumuuttajiin, koska maahanmuuttajien osuus kuntien asukkaista väheni.

Kirjastopalvelut: Hankerahoituksen avulla kehitetään kirjastopalveluja asiakasraateja kuuntelemalla.

Toteutuma 31.12.

Hankerahoituksella (LAAVI/1228 Kirjastotila muutoksessa –jatkohanke 14.560 €) hankittu kirjastoon laitteita, mm. lainaus/palautusautomaatti, digitointilaitteita, mikrofilmien lukulaite. Pidetty kaksi asiakasraatia (Kirjastotila muutoksessa 300 €). Osallistuttu yleisten kirjastojen käyttäjäkyselyyn ja tehty kysely lehtikokoelmasta.

Kulttuuripalvelut Kulttuurilla hyvinvointia kyliin -hanke (OKM) vie kulttuuritoimintaa kaupunkikeskuksen ulkopuolelle. Hallitusohjelman kärkihanke Taiteen ja kulttuurin saatavuuden parantaminen lapsille ja nuorille (OKM) jatkuu kevätlukukauden 2018.

Toteutuma 31.12.

Kulttuurilla hyvinvointia kyliin hanketyötekijä aloitti tammikuussa 2018 ja toiminta on tavoittanut 13 kemijärveläistä kylää. Lisäksi toimintaa on järjestetty Sallassa ja Pelkosenniellä. Hallitusohjelman kärkihanke Taiteen ja kulttuurin saatavuuden parantaminen lapsille ja nuorille jatkuu syyskauden Isokylän koululla.

Liikuntapalvelut: Uimahalli Poukaman toiminta jatkuu vuonna 2018 normaalisti ja peruskorjaus alkaa mahdollisesti vuonna 2019. Korjauksen on arvioitu kestävän 12–18 kuukautta eli vuonna 2019 uimahalli on kiinni puoli vuotta ja vuonna 2020 koko vuoden. Tämä on huomioitu arvioitaessa uimahallin käyttötalousmenoja suunnitelmakaudella (v.2019-2020).

Toteutuma 31.12.

Uimahallin Poukaman peruskorjaus ei toteutunut ja toiminta jatkui normaalisti. Kahvio- ja asiakaspalvelutoiminta siirtyivät kaupungin omaksi toiminnaksi kesäkuussa 2018.

Musiikkiopisto: Hankkeiden avulla kehitetään toimintakulttuuria ja oppimisympäristöä, ja parannetaan taiteen perusopetuksen saavutettavuutta ja tasa-arvoa. Etäopetuslaitteistot uudistetaan Kemijärven ja Savukosken toimipisteissä OPH-hankerahoituksella (9 000 €). Oppilaat osallistuvat Lapin alueen nuorisoorkesteriin (kolmen musiikkiopiston OPH-yhteishanke yht. 9 000 €, koordinaattorina Lapin musiikkiopisto). Uusia hankerahoituksia haetaan keväällä 2018 kurssitoimintaan. Uusi opetussuunnitelma astuu voimaan 1.8.2018.

Toteutuma 31.12.

Laitteistot uudistettiin syksyllä 2018. Oppilaat osallistuivat nuorisoorkesteriin. Uusi hanke Improvisaatio instrumenttipedagogiikassa (8 000 €) alkoi syksyllä ja jatkuu 2019 loppuun.

Nuorisopalvelut: Edistetään nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä edellytyksiä toimia yhteiskunnassa. Jatketaan etsivää nuorisotyötä. Lapin Aluehallintovirasto on myöntänyt valtionavustusta 2018 etsivän nuorisotyön toteuttamiseen (40.500 €) 1,5 etsivän nuorisotyöntekijän palkkukseen. Hankerahoituksen avulla kehitetään nuorille suunnattuja palveluja.

Toteutuma 31.12.

Nuorten ja päättäjien keskustelutilaisuus järjestettiin 26.4. ja tilaisuudessa esille nousseista toiveista järjestetään Nuorten harrastepäivä 14.9. Liikuntahallilla. Nuorisovaltuuston ja päättäjien keskustelutilaisuuksia järjestetään jatkossa 2-3 kertaa vuodessa. Etsivään nuorisotyöhön saatiin valtionavusta vuodelle 2019 55 000 € kahden työntekijän palkkukseen, Liikuttaja tsemppaa liikkeelle – hankkeeseen 6 000 € ja lasten ja nuorten paikalliseen harrastustoimintaan (loma-aikojen toimintaan) 6 600€.

3. Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma 31.12.
1. Asiakaslähtöiset, eri ikäryhmien hyvinvointia tukevat laadukkaat, ajanmukaiset ja monipuoliset kulttuuri-, koulutus- ja vapaa-ajan palvelut	Monipuolinen palvelu-, aine- ja kurssivalikoima. Palveluja kehitetään yhteistyössä paikallisesti, seutukunnallisesti ja yhteisöllisesti.	Opetustunnit Osallistujamäärät	Kans.op. tunnit: 4 602 Musiikkiop.: Osallistujamäärät Kans.opisto: 2 088 Kulttuuritilaisuudet: 81 Kulttuuritilojen varaukset: 157 Osallistujam. 11 096 Liikuntapalvelut: uimahallin kävijämäärä 63 950, Liikuntahallin kävijämäärä 45 713 Kirjasto tilais./osallis.: 57/1 320 Musiikkiopistolla ja kirjastolla on tiivistä yhteistyötä maakunnan muiden oman alan toimijoiden

				kanssa ja tapaamisia on kerran kuukaudessa.
2.	Terveysten ja hyvinvoinnin edistäminen.	Päätetään hyvinvoinnin koordinoinnista ja laaditaan vuosisuunnitelma toiminnan pohjaksi.	Toteutunut / ei toteutunut	Vuosisuunnitelman laatiminen kesken.
3.	Henkilöstön työhyvinvointi	Yleinen työhyvinvoinnin edistäminen työympäristön ja –pisteiden kartoituksen kautta.	Kartoituksen perusteella tehdyt muutokset	Kansalaisopisto ja liikunta: työpisteet kartoitettu ja tarvittavat muutokset tehty. Kartoitus kulttuurikeskuksessa on sovittu helmikuulle 2019.
4.	Ajanmukaiset toiminta- ja oppimisympäristöt	Laitteistojen, sovellusten ja pedagogiikan ajanmukaistaminen ja opetussuunnitelman uudistaminen (KO ja MO)	Uusien laitteistojen ja sovellusten hankinta ja niihin liittyvät koulutukset	TPO opetussuunnitelma 2018 on hyväksytty .
	Kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluverkko	selvitys palveluverkosta ja palveluista vuoden 2018 aikana valtuustolle	valtuuston päätökset ei-lakisääteisistä palveluista ja palveluverkosta	Palveluverkkoselvitys annettu. Käsittelyssä kevään 2019 aikana.

4. Henkilöstösuunnitelma

Kansalaisopisto: Kansalaisopiston rehtorin virka on täytetty määräajaisesti 31.7.2018 saakka. Talousarvioon on varattu koko vuoden palkkamääräraha.

Toteutuma 31.12.

Rehtorin kokoaikainen virka on täytetty 1.12.2018 alkaen sisäisenä siirtona.

Kirjastopalvelut: Kirjastonjohtaja on opintovapaalla 31.10.2018 asti. Talousarvioon on varattu koko vuoden palkkamääräraha.

Toteutuma 31.12.

Kirjastonhoitaja toimi vs. kirjastonjohtajana 1.7.2017 lähtien, työsopimus oli 31.10.2018 asti. Hänen tilalleen oli palkattu kirjastovirkailija ko. ajaksi. Opintovapaalla ollut kirjastonjohtaja irtisanoutui 1.11.2018 alkaen. Kirjastonhoitajan nimeke muutettiin johtavaksi kirjastonhoitajaksi. Kirjastonjohtajan vastuutehtäviä on liitetty kansalaisopiston rehtorin virkaan. SLKT puolsi täyttöluvan myöntämistä kirjastonhoitajan toistaiseksi voimassa olevaan toimeen (HL 20.11.2018 § 152), mutta KH jätti asian pöydälle kesken olevan palveluverkkoselvityksen vuoksi (KH 26.11.2018 § 335). Tämän vuoksi kirjastovirkailijan määräaikaista työsuhdetta jatkettiin vuoden loppuun, jotta kirjaston aukioloaikoja ei tarvinnut supistaa.

Kulttuuripalvelut: Kulttuuriohjaajan tehtävä on täytetty määräajaisesti 31.10.2018 saakka. Talousarvioon on varattu koko vuoden palkkamääräraha.

Toteutuma 31.12.

Kulttuuriohjaajan tehtäviä määräaikaaisesti hoitanut huilunsoiton opettaja palasi omaan virkaansa 1.8. alkaen. Kulttuuriohjaajan toimi täytettiin sisäisenä siirtona 1.8.2018 alkaen toistaiseksi voimassa olevana.

Musiikkiopisto: Harmonikansoiton opettajan viransijaisuus jatkuu 31.7.2018 saakka ja huilunsoiton opettajan viransijaisuus, liittyen kulttuuriohjaajan määräaikaisen tehtävän hoitoon, jatkuu 31.10.2018 saakka. Toteutuma 31.12.

Harmonikansoiton opettajan virka täytettiin 1.8. alkaen. Huilunsoiton opettaja palasi virkaansa kulttuuriohjaajan toimesta 1.8. alkaen. Vs. rehtori aloitti 1.8. vakinaisen rehtorin virkavapaan ajan 1.8.2018-21.6.2019. Pianonsoiton päätoimiseksi tuntiopettajaksi on yo. ajaksi palkattu sijainen.

Nuorisopalvelut: Hankerahalla haetaan lisäresurssia etsivään nuorisotyöhön (0,5 htv).

Toteutuma 31.12.

Hankerahoitus 55 000 € (AVI) v. 2019 kahden etsivän nuorisotyöntekijän palkkaukseen. Liikuttaja

Tsemppaa liikkeelle – hanke 6 000 € (AVI) ajalle 1.6. - 31.12.2018, hankkeessa työntekijä 50 %:n työajalla.

5. Talouden tunnusluvut	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TOT. 31.12.	TS 2019	TS 2020
Toimintamenot	-3 840 824	-3 931 582	-3 870 400	-3 848 840	-3 455 000	-3 027 000
Toimintatulot	622 515	607 151	713 150	731 093	628 000	400 000
Toimintakate	-3 218 309	-3 324 421	-3 157 250	-3 117 747	-2 827 000	-2 627 000

6. Toiminnan tunnusluvut	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TOT. 31.12.	TS 2019	TS 2020
Vakinaiset virat ja toimet 31.12.	32	32	34	35	34	34
Henkilöstömenot €	-1 721 700	-1 810 146	-1 739 610	-1 754 227	-1 735 000	-1 735 000
Muutos %	-13,7	5,1	- 4,2	0,8	-0,1	0
Palvelujen ostot €	-294 324	-302 494	-290 520	-249 851	-258 400	-258 400
Muutos %	14,9	-2,7	-12,3	-13,9	-2,6	0
Toimintakate € /asukas	-420	-437	-387	-423	-377	-430

TALOUSARVIO 2018

VASTUUALUE: PERHEPALVELUT

1. Toiminta-ajatus

Perhepalvelut vastaa perhe- ja aikuissosiaalityön palveluiden tuottamisesta. Perhesosiaalityön tavoitteena on tukea lasten ja nuorten hyvinvointia ja vanhempia heidän kasvatustehtävässään sosiaalityön keinoin. Perhesosiaalityöhön kuuluvat lapsiperheiden kanssa tehtävä sosiaalityö, lastensuojelu, lastenvalvojan palvelut, sosiaalihuoltolain mukaiset tukitoimet perheille; perhetyö, tukiperhe ja –henkilö sekä lapsiperheiden kotipalvelu.

Aikuissosiaalityössä vahvistetaan tuen tarpeessa olevien kuntalaisten voimavaroja ja tuetaan yksilöiden omaehtoista toimintaa ja selviytymistä. Taloudellisissa vaikeuksissa voidaan tukea talous- ja velkaneuvonnalla, sosiaalisella luotolla sekä täydentävällä ja ehkäisevällä toimeentulotuella. Palveluihin kuuluvat myös välitystilitt, välivuokraus, kotouttava sosiaalityö ja sosiaalipäivystys.

2. Tuottavuustoimenpiteet ja – hankkeet

Oman palvelutuotannon kehittäminen painottuen matalan kynnyksen ja sosiaalihuoltolain mukaisiin palveluihin. Lapsia ja perheitä tuetaan aiempaa varhaisemmin jotta tilanteet eivät ajaudu kalliita ostopalveluita vaativiin ratkaisuihin.

Aikuissosiaalityössä tehdään tiiviimpää yhteistyötä aikuisten psykososiaalisten palveluiden kanssa välivuokituksen osalta ja pyritään sen avulla alentamaan välivuokrukseen liittyviä kokonaiskustannuksia.

Perhepalvelujen aikuissosiaalityö on mukana STM:n ja THL:n Osallistava sosiaaliturva- kokeiluhankkeessa. Hankkeeseen on valittu kuusi kuntaa ja Kemijärvi on yksi valituista kunnista. Hankkeeseen osallistuvat kunnat ottavat vuoden 2018 alusta käyttöön osallistavan sosiaaliturvan mallin ja osallistuvat THL:n toteuttamaan osallistavan sosiaaliturvan mallin koulutukseen. Hankerahoituksella palkataan koordinoiva sosiaalityöntekijä ja katetaan myös muita hankkeesta aiheutuvia kustannuksia.

Toteutuma 31.12

Perhepalveluiden palveluohjaus otettiin käyttöön 3.9.2018. Palveluohjauksen käyttöönotossa oli tukena Lape-hanke. Palveluohjauksen tavoitteena on madaltaa perheiden kynnystä ottaa yhteyttä vaikeissa elämäntilanteissa. Palveluohjaaja kartoittaa asiakkaan tilanteen ja ohjaa oikean avun piiriin. Erilaisia ryhmäpalveluita on järjestetty erityisesti koulukuraattorin ja perheohjaajien yhteistyönä. Kaupunki on rahoittanut Mannerheimin lastensuojeluliiton lastenhoitotoimintaa ja toiminnan kautta perheillä on mahdollisuus saada korvausta vastaan lastenhoitaja kotiin.

Aikuissosiaalityön ja aikuisten psykososiaalisten palveluiden yhteistyö on tiivistynyt. Välivuokrasasiakkaiden palvelutarve arvioidaan yhteisesti sovitun toimintamallin mukaisesti. Välivuokituksen kriteereitä on tarkennettu yhteistyössä vuokratilojen kanssa ja tavoitteena on että välivuokraus on määräaikainen tukitoimi. Välivuokralaisten määrä kääntyi loppuvuodesta 2018 laskuun.

Osallistavan sosiaaliturvan kokeilussa on luotu Kemijärvellä osallistavan sosiaaliturvan-malli. Kokeilun puitteissa on avattu kesäkuussa keskustaan kaikille avoin kohtaamispaikka Sydäntupa ja lokakuussa avattiin Joutsijärvellä kohtaamispaikka Aseman Pirtti. Kohtaamispaikkojen tavoitteena on lisätä asukkaiden osallisuutta. Koordinoiva sosiaalityöntekijä on ollut tavattavissa matalalla kynnyksellä muun muassa kirjastolla ja seurakunnan kirpputorilla.

3. Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma 31.12.
1. Palveluiden tuottaminen lakisääteisesti (prosessi ja määräajat)	Riittävä resurssointi	Määräaikojen toteutuminen Asiakasmäärä/työntekijä	Palvelut on tuotettu lakisääteisissä määräajoissa. Perhesosiaalityössä on täytetty yksi uusi sosiaalityöntekijän virka. Lastensuojelu ja perhesosiaalityö 46 asiakasta/henkilötyö-vuosi
2. Perheiden palveluiden palveluohjauksen kehittäminen	Osallistuminen Lape-hankkeeseen Palveluohjauksen mallintaminen	Palveluohjaus on otettu käyttöön	Palveluohjaus on aloittanut 3.9.2018
3. Aikuisssosiaalityön kehittäminen	Välivuokrausasiakkaiden palvelutarpeen arvioinnit sosiaalityöntekijän ja asumispalveluohjaajan yhteistyönä	Tehdyt palvelutarpeen arvioinnit Välivuokrauksen nettokustannukset	15 13835e

4. Henkilöstösuunnitelma

Perhepalveluissa on viisi sosiaalityöntekijän virkaa. Kaikki virat on täytetty vakituisesti. Tilapäinen sosiaalityöntekijä palkataan ajalle 1.1.- 30.4.2018. Yhden sosiaalityöntekijän työpanos on käytettävissä vammaispalvelujen (50 %) ja ikäihmisten (50 %) palvelualueella ja toisen sosiaalityöntekijän työpanoksesta (80 %) on käytettävissä työllisyysneuvonnassa. Tilapäisen sosiaalityöntekijän avulla resurssoidaan lisää sosiaalityöntekijän työpanosta vammaispalveluun (50 %) ja perhesosiaalityöhön (50 %). Lisäksi perhepalveluissa on talous- ja velkaneuvoja, kaksi perhetyöntekijää ja sosiaaliohjaaja (50 %). Talousarviossa on varattu määräraha lapsiperheiden kotipalvelulle ja mikäli palvelua ei saada järjestettyä ostopalveluna, niin vaihtoehtona on ko. määrärahalla palkata työntekijä.

Toteutuma 31.12.

Vuoden 2018 aikana täytettiin kaksi uutta sosiaalityöntekijän virkaa. Toinen virka sijoittui perhesosiaalityöhön ja toinen ikäihmisten palveluihin. Ennen virkojen vakituista täyttöä oli palkattuna tilapäinen sosiaalityöntekijä vuoden verran. Yksi vakituinen sosiaalityöntekijä on pitkällä virkavapaalla ja hänelle on palkattu viransijainen. Muilta osin sosiaalityöntekijöiden virat on täytetty vakituisesti. Perhetyöntekijöiden nimikkeet on muutettu perheohjaajaksi jotta nimike vastaa paremmin tehtävänkuvaa. Toinen perheohjaajan tehtävistä täytettiin vakituisesti 1.6.2018 alkaen. Lapsiperheiden kotipalvelua on järjestetty ostopalveluna sekä yhteistyössä kotihoidon kanssa. Talous- ja velkaneuvoja siirtyy edunvalvonta- ja oikeusapupiiriin työntekijäksi 1.1.2019.

5. Talouden tunnusluvut	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TOT. 31.12.	TS 2019	TS 2020 (ilman sotea)	TS 2020 (sis. sote)
Toimintamenot	-2 537 937	-1 740 676	-1 625 000	-2 611 770	-1 625 000	0	-1 620 000
Toimintatulot	336 190	253 879	155 000	300 034	150 000	0	150 000
Toimintakate	-2 201 747	-1 486 797	-1 470 000	-2 311 736	-1 475 000	0	-1 470 000

6. Toiminnan tunnusluvut	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TOT. 31.12.	TS 2019	TS 2020 (ilman sotea)	TS 2020 (sis. sote)
Vakinaiset virat ja toimet 31.12.	7	8	8	10	8	0	8
Henkilöstömenot €	-448 522	-440 021	-409 880	-529 209	-409 880	0	-405 000
Muutos %	-14,6	-1,9	-6,8	29,1	0	-100	-1,2
Palvelujen ostot €	-1 371 891	-1 025 351	-967 370	-1 799 153	-967 370	0	-947 250
Muutos %	37,1	-25,3	-5,6	85,9	0	-100	-2,1
Toimintakate € /asukas	-288	-196	-195	-313	-197	0	-193

TALOUSARVIO 2018

VASTUUALUE: SAIRAUKSIEN EHKÄISY JA HOITOPALVELUT

1. Toiminta-ajatus

Toiminta-ajatuksena on perusterveydenhuollon palveluiden tuottaminen kuntalaisille asiakaslähtöisesti, oikea-aikaisesti ja taloudellisesti siten, että saavutetaan optimaalinen terveyshyöty. Tavoitteena ovat joustavat ja saumattomat palveluketjut hyvässä yhteistyössä Kemijärven kaupungin muiden vastuualueiden ja erikoissairaanhoidon kanssa. Terveysterveysten palvelut tuotetaan tasapuolisesti, kustannustehokkaasti ja palveluprosessin läpinäkyvyyttä lisäämällä.

Palveluihin kuuluvat avoterveydenhuolto, akuuttiosasto, kotiutustiimi, laboratorio, radiologia, lääkinnällinen kuntoutus, lääkehuolto, ensihoito, suun terveydenhuolto, työterveyshuolto, erikoissairaanhoito, terveysvalvonta ja eläinlääkintähuolto.

2. Tuottavuustoimenpiteet ja – hankkeet

Akuuttiosasto ja osasto 2 yhdistetään nykyisiin akuuttiosaston tiloihin. Laitoshoitopaikkoja vähennetään edelleen hyödyntäen kotihoitoa ja tehostettua palveluasumista. Kotihoidon osaamista lisätään terveydenhoidon osalta mm sisäisellä koulutuksella. Kotiuttamistiimin, kotihoidon ja akuuttiosaston yhteistyötä tehostetaan, varsinkin kun tehostettu palveluasuminen siirtyy pitkälti yksityisille palveluntuottajille.

Terveysterveysten toiminnasta yksityisissä sosiaalihuollon toimintayksiköissä (mm Tunturila, Esperi, Attendo) vastaa kaupunki. Lääkäripalvelut tuotetaan kaikkiin yksiköihin tasapuolisesti riippuen ko yksikön toiminnasta. Terveysterveysten toiminta koordinoidaan kotihoidosta käsin. Toimintaa kehitetään yhdessä kaikkien toimijoiden kanssa siten että lukuun ottamatta akuuttia sairaalahoitoa, hoito voidaan järjestää asukkaan omassa hoitopaikassa.

Erikoissairaanhoidon kustannusten/käytön kasvua hillitään terveyskeskuksen hoidon ja diagnostiikan kehittämisellä ja jalkauttamalla erikoissairaanhoitoa omaan terveyskeskukseen. Erikoissairaanhoidon jalkautuminen terveydenhuoltolain hengessä ei kuitenkaan ole lähtenyt liikkeelle. Lapponia hankkii itse erikoislääkäreiden palvelut paikkakunnalle. Tämä tehostaa huomattavasti terveyskeskuksen toimintaa.

Paljon palveluita käyttävien asiakkaiden palveluiden koordinointi yhdessä muiden toimijoiden kanssa on edelleen kehittämisen alla. Kokemuksen myötä haetaan hyviä käytännön toimintamalleja. Palveluohjauksella on keskeinen rooli erityisesti ikäihmisten ja vammaisten osalta.

Toteutuma 31.12.

Toteutunut suunnitellun mukaisesti.

3. Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma 31.12.
1. Turvataan potilaan hoidon tarpeen arviointi ja hoitoon pääsy lain edellyttämässä ajassa	Optimoidaan terveydenhuollon henkilöstön työnjako siten, että oikeita palveluja on riittävästi tarjolla oikea-aikaisesti	Hoitoon pääsy, jonot (jonojen)	Toteutunut, kiireetön hoito 1-3 vk
2. Akuuttiosaston toiminnan sopeuttaminen tarpeeseen	Pitkäaikaishoidon vähentäminen Luhtavillan toiminnan hyödyntäminen	Sairaansijamäärä lkm Kuormitus %	Sairaansijat 40, Hoitopäivät 5826, kuormitus 80,4 %

		Akuuttihoitojaksojen hoitoaikojen lyhentäminen Kotiuttamistiimin hyödyntäminen		
3.	Hammashuollon uuden ohjelmiston käyttöönotto	Hankinta, koulutus	Käyttöönotto	Otettu käyttöön

4. Henkilöstösuunnitelma

Vuoden 2018 alkupuolella akuuttiosasto ja osasto 2 yhdistetään yhdeksi akuuttiosastoksi, jonka sairaansijamäärä on 40. Osa potilaista on edelleen pitkäaikaislaitospotilaita. Akuuttihoidon tarve on n. 20 sairaansijaa. Yhdistetyn osaston henkilöstötarve optimoidaan tarpeeseen, mikä voi tarkoittaa henkilöstön sijoittamista muuhun toimintaan.

Avoterveydenhuollon henkilöstömäärä ja rakenne suunnitellaan ja sijoitetaan kysynnän ja tarpeen mukaan.

Lääkärityövoiman täyttöasteeksi on suunniteltu 8,5 henkilötyövuotta. Viikonloppupäivystykset tehdään ilman vapaa-aikakorvauksia paikallisella sopimuksella jotta virkatyöaikainen toiminta saadaan tehokkaaksi ja hoitoon pääsy asetusten mukaiseksi. Lääkäreiden eläköitymiseen varaudutaan tehtävien uudelleenjärjestelyllä ja koulutuksella.

Toteutuma 31.12.

Toteutunut suunnitellusti.

5. Talouden tunnusluvut	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TOT. 31.12.	TS 2019	TS 2020 (ilman sotea)	TS 2020 (sis. sote)
Toimintamenot	-20 424 992	-20 082 215	-19 659 200	-21 459 299	-19 500 000	0	-20 300 000
Toimintatulot	2 002 741	1 681 797	1 845 500	2 062 199	1 800 000	0	1 800 000
Toimintakate	-18 422 251	-18 400 418	-17 813 700	-19 397 100	-17 700 000	0	-18 500 000

6. Toiminnan tunnusluvut	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TOT. 31.12.	TS 2019	TS 2020 (ilman sotea)	TS 2020 (sis. sote)
Vakinaiset virat ja toimet 31.12.	76	86	100	94	100	0	100
Henkilöstömenot €	-5 434 748	-5 710 882	-6 116 130	-5 914 229	-5 985 000	0	-5 985 000
Muutos %	-2,0	5,0	7,1	-3,3	-2,1	0	0,0
Palvelujen ostot €	-12 843 312	-12 207 528	-11 342 010	-13 017 709	-11 350 000	0	-12 150 000
Muutos %	2,0	-4,9	-7,1	14,7	0,1	0	7,0
Toimintakate € /asukas	-2 408	-2 242	-2 359	-2 630	-2 360	0	-2 467

TALOUSARVIO 2018

VASTUUALUE: AIKUISTEN PSYKOSOSIAALISET PALVELUT

1. Toiminta-ajatus

Aikuisten psykososiaalisten palveluiden asiakkaille pyritään luomaan aukoton, osaava ja yksilöllinen sekä osallisuutta lisäävä palvelu.

Palvelut: Kasvatus ja perheneuvolanpalvelut, päihde- mielenterveyspalvelut, asumis- ja kuntoutuspalvelut, päivä- ja työtoimintapalvelut sekä työllisyyden hoito.

2. Tuottavuustoimenpiteet ja – hankkeet

Valpas-hanke kehittää nuorten ja nuorten aikuisten moniammatillista ja sektorirajat ylittävää konkreettista matalan kynnyksen toimintaa (1.8.2016- 31.7.2019).

Lapin yritys- ja työvoimapalvelujen alueellisen työllisyyskokeiluhankkeen tavoitteena on kehittää pitkäaikaistyöttömille suunnattuja palveluja ja luoda toimintamalli, jota voidaan hyödyntää tulevassa maakunnassa osana kasvupalveluja. Kokeilulla tuetaan maakuntamallin käynnistymistä. Toimintamallin vaikutuksesta syntyy uusia työpaikkoja, yrittäjyyttä ja yritysten kasvua. Työttömyydestä aiheutuvat menot vähenevät julkiselle taloudelle (1.8.2017- 31.12.2018).

OSMA- hankkeen tavoitteena on nopeuttaa maahanmuuttajien kotouttamista ja vahvistaa työelämään kiinnittymistä, taitojen, työelämätaitojen ja Suomen kielen oppimista. Hanke parantaa maahanmuuttajien mahdollisuutta työllistyä ja integroitua yhteiskuntaan (1.8.2016- 31.7.2019).

Toteutuma 31.12.

Lapin yritys- ja työvoimapalvelujen alueellinen kokeilu päättyi vuoden 2018 lopussa. Kokeilujen työnjako tarkoitti sitä, että kunnat ottivat vastuulleen vaikeimmin työllistettävät ja TE- toimistoihin jäivät helpommat. Kokeilut ja TE-toimistot saavuttivat rinta rinnan tulokset, jotka näkyvät merkittävinä myönteisinä muutoksina työttömien aktivoinnissa, työllistymisessä ja työttömyysetuuksien säästöissä. Kokeilun aikana pitkäaikaistyöttömyys väheni yli puolella Kemijärvellä.

3. Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma 31.12.
1. Tukiasumispalveluiden kehittäminen	Tukiasumispalvelujen kehittäminen ja päivittäminen vastaamaan tämän päivän haasteita.	Yhteistyön lisääminen ja yhteisten toimintamallin kehittäminen eri asiantuntijoiden kanssa	Osittain toteutunut
2. Päihde- ja mielenterveyskuntoutuksen kehittäminen	Verkostotyön kehittäminen ja yhteistyö eri ammattilaisten välillä	Yhtenäiset käytännöt ja toimintamallien luominen Tilastoinnit	Osittain toteutunut

3.	Neuropsykiatrisen palvelukokonaisuuden kehittäminen	Asiakkaan palvelupolkujen mallintaminen ja asiantuntijatiimin luominen	Palvelupolut kuvattu	Tiimin suunnittelu aloitettu
4.	Tulevaan soteen valmistautuminen	Aluekokeiluhanke v.2017-2018	Toimintamallin luominen ja siirtäminen maakuntaan	Valmistelussa
5.	Selvitys ja ratkaisuvaihtoehdot työllisyydenhoidon ja elinkeinopalvelujen toteuttamiseksi vuoden 2019 alusta	Selvitys ja ratkaisuvaihtoehdot valtuuston päätettäväksi vuoden 2018 aikana	Päätöksen toimeenpano talousarviovalmistelun 2019 yhteydessä	Valmistelussa

4. Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstöresurssit kasvavat perhe- ja mielenterveysklinikalla yhdellä päihdesairaanhoitajalla. Tällä pyritään vastaamaan asiakaskunnan tuomiin haasteisiin esim. korvaushoidon asiakkuuksien kasvuun.

Kuntoutusyksikkö Karpalon henkilöstöresurssi pysyy samana, mutta määräaikaisien yöhoitajien tilalle tulee kaksi vakinaista yöhoitajaa vuoden 2018 alusta.

Päihdekuntoutuksen henkilöstöresurssiin tulee nykyisen päihdetyöntekijän työpariksi ensivuoden alusta lähtien toinen vakinainen päihdetyöntekijä. Aikaisempi työpari oli oppisopimuskoulutuksessa ja hänen työsuhteensa on nyt loppunut.

Toteutuma 31.12.

Aikuisten psykososiaalisissa palveluissa tapahtui henkilöstön osalta jonkin verran muutoksia. Molemmat psykologit irtisanoutuivat ja palvelu muuttui ostopalvelutoiminnaksi.

Henkilöstö:

Karpalossa: 1 osastonhoitaja ja 1 sairaanhoitajaa + 1 mielenterveyshoitaja + 5 lähihoitajaa, 1 x yöhoitajaa
Avomielenterveys- ja päihdekuntoutus: 1 sh, mielenterveyshoitaja, 2 päihdetyöntekijää, 1 puutyöohjaaja, 1 asumispalveluohjaaja, lähihoitaja

Perhe- ja mielenterveysklinikka: 4 x sairaanhoitaja, 1 x puheterapeutti, 1 johtaja/perhepsykoterapeutti, 1 sosiaalityöntekijä (kasvatus- ja perheneuvola), lisäksi ostopalveluna: psykologi lapset, nuoret ja aikuiset 1-2 krt/viikko, psykologi 1 krt/vko, 1 puheterapeutti 1 krt /vko, aikuispsykiatri 1 x vko, toimintaterapeutti 1 x joka toinen viikko, 1-2 x kk nuorten psykiatri, 1-2 krt kk lasten psykiatri.

5. Talouden tunnusluvut	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TOT. 31.12.	TS 2019	TS 2020 (ilman sotea)	TS 2020 (sis. sote)
Toimintamenot	-3 043 644	-3 270 315	-2 985 350	-3 241 033	-2 895 000	-950 000	-2 900 000
Toimintatulot	280 235	269 660	201 000	361 707	200 000	100 000	200 000
Toimintakate	-2 763 409	-3 046 595	-2 784 350	-2 879 326	-2 695 000	-850 000	-2 700 000

TP2016 luvut on muutettu nykyistä rakennetta vastaavaksi. Vuoden 2020 luvut (ilman sotea) ovat työllisyydenhoidon osa-alueen lukuja (arvio).

6. Toiminnan tunnusluvut	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TOT. 31.12.	TS 2019	TS 2020 (ilman sotea)	TS 2020 (sis. sote)
Vakinaiset virat ja toimet 31.12.	19	27	31	28	31	3	31
Henkilöstömenot €	-1 637 855	-1 790 700	-1 773 180	- 1 870 671	-1 694 600	-148 000	-1 694 600
Muutos %	4,8	9,3	-0,9	5,5	-4,5	-91,3	0,0
Palvelujen ostot €	-261 965	-379 692	-243 230	-378 334	-240 000	-50 000	-245 000
Muutos %	55,5	44,9	-35,9	55,5	-1,3	-20,8	2,1
Toimintakate € /asukas	-361	-401	-369	-390	-359	-113	-360

TP2016 luvut on muutettu nykyistä rakennetta vastaavaksi. Vuoden 2020 luvut (ilman sotea) ovat työllisyydenhoidon osa-alueen lukuja (arvio, ei päätöksiä).

TALOUSARVIO 2018

VASTUUALUE: VAMMAISTEN PALVELUT

1. Toiminta-ajatus

Kehitysvammaisten erityispalvelujen ja vammaispalvelulain mukaisten palvelujen tuottaminen kuntalaisille.

Kehitysvammaiset henkilöt tarvitsevat yleensä vaihtelevia, pitkäkestoisia ja monimuotoisia tuki- ja palvelumuotoja elämän eri vaiheissa ja solmukohdissa. Kehitysvamman lisäksi henkilöllä saattaa olla muita sairauksia tai lisävammoja, jotka rajoittavat tai estävät päivittäistoimintoja. Kehitysvammaisten erityispalveluilla turvataan yleisten palvelujen lisäksi suoriutuminen päivittäisistä toiminnoista, sopeutuminen yhteiskuntaan sekä muu hoito ja huolenpito. Palvelut perustuvat lakiin kehitysvammaisten erityishuollosta (519/1977). Erityishuoltoon kuuluvia palveluksia ovat muun muassa tutkimus, tarpeellinen ohjaus, kuntoutus sekä toiminnallinen valmennus, työtoiminnan ja asumisen järjestäminen sekä muu vastaava yhteiskunnallista sopeutumista edistävä toiminta.

Vammaisuuden perusteella järjestettävillä palveluilla ja tukitoimilla edistetään vammaisten henkilöiden edellytyksiä elää ja toimia muiden kanssa yhdenvertaisina yhteiskunnan jäseninä sekä ehkäistä ja poistaa vammaisuuden aiheuttamia haittoja ja esteitä.

Toiminta-ajatus tukee Kemijärven kaupungin arvoja kuntalaisten välisestä tasa-arvoisuudesta ja toimiville ja laadukkaille palveluille asetettua strategista tavoitetta.

Palveluja kehitetään sosiaali- ja terveystieteiden vahvistaman Kehitysvammahuollon ohjelma 2015 – 2020 mukaisesti.

2. Tuottavuustoimenpiteet ja – hankkeet

Palvelujen sopeuttaminen palvelutarpeiden muutoksiin.

Raskaan laitoshoidon vähentäminen ja laitoshoidon palvelujen korvaaminen ympärivuorokautisilla asumispalveluilla.

Toteutuma 31.12.

Toteutunut suunnitelman mukaisesti.

3. Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma 31.12.
1. Valinnanvapautta palveluissa lisätään palvelusetelin avulla. Palveluseteliä palvelujen tuottamistapana kehitetään.	Palvelusetelin käyttöönottoaminen tehostetussa palveluasumisessa.	Palveluseteli käytössä siinä vaiheessa, kun Ainola-koti muuttaa uusiin toimitiloihin. Palvelusetelien määrä 12	Palvelusetelin sääntökirja on valmis ja palveluseteli otetaan käyttöön kun uudet toimitilat otetaan käyttöön.
2. Palvelu ja toiminta lakien, asetusten ja viranomais määräysten mukaiset.	Päätökset palveluista tehdään säädösten mukaisissa aikarajoissa. Henkilöstömitoitus valtakunnallisten suositusten ja omavalvontaohjelman mukainen.	Päätösten kattavuus % (päätos palveluista kaikilla asiakkaila). Yksikkökohtainen henkilöstömitoitus 30.6.2018 ja 31.12.2018.	Päätösten kattavuus 100 %. Henkilöstömitoitus suunnitelman mukainen.

3.	Vammaisten palvelujen valmistautuminen sote-uudistukseen.	Osallistuminen työryhmien työskentelyihin.	Keskustelut käyty.	Toteutunut suunnitelman mukaisesti.

4. Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstö vähenee 10 työntekijän verran Ainola-kodin liikkeenluovutuksen myötä 1.1.2018. Muutoin henkilöstöresurssi pysyy samana.

Toteutuma 31.12.

Toteutunut suunnitelman mukaisesti, paitsi sosiaalityöntekijä siirretty vammaisten palvelujen vahvuuteen. Ainola-kodin liikkeenluovutus toteutunut 23.4.2018.

5. Talouden tunnusluvut	TP 2016	TP 2017	TA+MUUT 2018	TOT. 31.12.	TS 2019	TS 2020 (ilman sotea)	TS 2020 (sis. sote)
Toimintamenot	-4 285 607	-4 726 185	-4 332 270	-4 630 451	-4 200 000	0	-4 370 000
Toimintatulot	371 004	492 350	448 210	480 139	370 000	0	370 000
Toimintakate	-3 914 603	-4 233 835	-3 884 060	-4 150 312	-3 830 000	0	-4 000 000

6. Toiminnan tunnusluvut	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TOT. 31.12.	TS 2019	TS 2020 (ilman sotea)	TS 2020 (sis. sote)
Vakinaiset virat ja toimet 31.12.	39	43	32	31	32	0	32
Henkilöstömenot €	-1 702 267	-2 261 143	-1 795 590	-1 802 066	-1 500 000	0	-1 500 000
Muutos %	-0,1	32,8	-31,3	0,4	-3,4	0	0,0
Palvelujen ostot €	-2 051 409	-1 859 684	-1 956 830	-2 185 984	-2 200 000	0	-2 370 000
Muutos %	18,6	-9,3	18,0	1,1	0,2	0	7,7
Toimintakate € /asukas	-511	-557	-514	-563	-511	0	-533

TALOUSARVIO 2018

VASTUUALUE: IKÄIHMISTEN PALVELUT

1. Toiminta-ajatus

Ikäihmisten palveluiden tehtävänä on tarjota ikääntyneille mahdollisuus terveeseen ja täysipainoiseen elämään tukemalla heidän hyvinvointia, terveyttä, toimintakykyä, itsenäistä suoriutumista ja osallisuutta.

Ikäihmisten palvelut sisältävät kuntouttavat ja kotiin tarjottavat palvelut, palveluasumisen, laitoshoidon, omaishoidon, veteraanikuntoutuksen ja veteraanien kotona asumista tukevat palvelut.

lääkään asiakkaan tarvitsemat palvelut perustuvat palvelutarpeen arviointiin. Hoidon porrastuksen myötä tavoitteena on oikea ja asianmukainen palvelu ja hoito ikäihmisten hoitoketjussa.

2. Tuottavuustoimenpiteet ja – hankkeet

Tavoitteena on palvelurakenteen keventämisen tueksi kehittää ennalta ehkäiseviä palveluita ja omahoitoa. Luodaan toimintamallit kotikuntoutukseen sekä palveluneuvontaan ja –ohjaukseen.

Toteutuma 31.12.

Ikäihmisten palveluja on kehitetty linjassa maakunnallisen ikäihmisten palvelujen suunnittelun kanssa. Kemijärvi osallistui aktiivisesti hallituksen kärkihankkeeseen Toimiva kotihoito Lappiin. Ikäihmisten sosiaalipalvelut (palvelutarpeen arviointi, kotihoito, omaishoidon tuki, palveluasuminen ja tehostettu palveluasuminen) pystyttiin tarjoamaan sosiaalihuoltolain aikarajojen puitteissa hyvin ja jonot palveluihin on saatu purettua.

Ympäri vuorokautisen tehostetun palveluasumisen ja laitoshoidon tarpeen vähenemiseksi kotona asumisen tueksi on kehitetty kotikuntoutuksen ja ennakoidun kotiutuksen toimintamallit. Ikäihmisten palveluohjaus on tavoittanut ikäihmiset hyvin, kun palvelua on markkinoitu. Palveluohjaaja kartoittaa asiakkaan palvelutarpeen (RAI-CA) ja opastaa ikäihmisiä ensisijaisesti omaehtoisin palveluihin jakamalla tietoa ja tarv. ohjaa avopalveluihin. Mm. asiakkaan kotihoidon tarve pyritään kartoittamaan ohjaamalla asiakas ensin kotihoidon arviointijaksolle.

Ensimmäiset perhehoitajat valmistuivat toukokuussa ja perhehoidon toimintaohje on laadittu ja hyväksytty, mutta toistaiseksi yhtään perhehoitajan toimeksiantosopimusta ei ole tehty. Omaishoitajille ryhdyttiin tarjoamaan terveystarkastuksia ja ohjattua kuntosaliliikuntaa. Muistiongelmien varhaista toteamista ja muistipotilaiden hoitoa on tehostettu ja geriatrin vastaanottokäyntejä lisättiin syksyllä.

3. Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma 31.12.
1. Ikäihmisten palvelurakenteen kehittäminen laitoshoidosta ja ympärivuorokautisesta hoivasta kotiin annettaviin palveluihin.	Perhehoidon jalkauttaminen kuntaan. Asumispalvelujen myöntämisperusteiden laatiminen. Henkilöstöresursseja suunnataan kotiin annettaviin palveluihin.	Laitoshoitopotilaiden määrä. Perhehoidon toteuttamissuunnitelma laadittu. Asumispalveluiden myöntämisperusteet laadittu. Henkilöstöresurssien määrä kotihoidossa	Laitoshoidon purku toteutunut suunnitelmallisesti. Laitoshoidossa 6 potilasta (13 pot. 31.12.2017). Perhehoidon toimintasääntö laadittu ja ensimmäiset perhehoitajat valmistuneet toukokuussa. Asumispalvelujen

				myöntämisen perusteet hyväksytty. Henkilöresursseja lisätty kotihoitoon suunnitelman mukaan ja yli suunnitellunkin, kun työntekijöitä siirtynyt toiselta vastuualueelta kotihoitoon.
2.	Painotetaan ennaltaehkäiseviä palveluja ja toimintatapoja.	Palveluohjauksen ja –neuvonnan kehittäminen. Kotikuntoutustoimintamallin laajentaminen ja kehittäminen	Palveluohjaus ja –neuvontamalli luotu ja käyttöönoton toteutuminen Kotikuntoutusmalli luotu ja käyttöönoton toteutuminen	Palveluohjausmalli luotu ja on käytössä. Yhteydenottoja v. 2018 yht. 411 ja v. 2017 yht. 121. Kotikuntoutusmalli kehitetty ja malli käytännössä.
3.	Valinnanvapautta palveluissa lisätään palvelusetelin avulla. Palvelusetelin käyttöä palvelujen tuottamistapana jatketaan ja edelleen kehitetään.	Palvelusetelin käyttöönoton laajentaminen kotipalveluihin.	Palvelusetelin käyttöönoton toteutuminen	Kotipalvelun palvelusetelin sääntökirja laadinta kesken. Sääntökirjan hyväksyminen ja palvelusetelin käyttöönotto siirtyy vuodelle 2019

4. Henkilöstösuunnitelma

Osasto 2:n ja akuuttiosaston yhdistymisen myötä os 2:n henkilökunta sijoittuu pääosin 40-paikkaiselle akuuttiosastolle. Kotihoitoon siirtyy 1 sairaanhoitajan, 1 lähihoitajan ja ½ fysioterapeutin työpanos. Sijaistarve vähenee sekä akuuttiosastolla että kotihoidossa. Toteutetaan hoitohenkilökunnan joustavaa ja tarpeenmukaista työkiertoa.

Toteutuma 31.12. Kotihoitoon siirrettiin vuoden 2018 aikana lisähoitajaresurssia edellä mainitun lisäksi 2 lähihoitajaa ja 1 hoitoapulainen, joka aloitti syksyllä lähihoitajan oppisopimuskoulutuksen. Lisäksi vakinaistettiin 1 hoitoapulainen, joka oli siihen saakka pitkään tehnyt vuosilomia määräaikaisena. 1 lähihoitajan avoin toimi jätettiin syksyllä täyttämättä johtuen vuodeosaston supistamissuunnitelmista, jotta tarvittaessa vuodeosastolta voidaan siirtää hoitaja/hoitajia kotihoitoon. Muut vuoden 2018 aikana avoimiksi tulleet toimet täytettiin vakinaisilla työntekijöillä. Työkiertoa toteutettiin mm. vuodeosaston sairaanhoitaja toimi kotihoidossa, kun kotihoidon sairaanhoitaja sijaisti hoiva- ja hoitotyönjohtajaa viime syksynä.

5. Talouden tunnusluvut	TP 2016	TP 2017	TA+MUUT 2018	TOT. 31.12.	TS 2019	TS 2020 (ilman sotea)	TS 2020 (sis. sote)
Toimintamenot	-11 479 448	-12 350 935	-9 945 160	-9 758 678	-9 770 000	0	-9 870 000
Toimintatulot	1 887 481	1 909 668	945 160	1 048 300	770 000	0	770 000
Toimintakate	-9 591 967	-10 441 267	-9 000 000	-8 710 378	-9 000 000	0	-9 100 000

6. Toiminnan tunnusluvut	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TOT. 31.12.	TS 2019	TS 2020	TS 2020
Vakinaiset virat ja toimet 31.12.	107	110	55	57	55	0	55
Henkilöstömenot €	-6 074 513	-6 512 739	-3 234 500	-3 285 206	-2 420 000	0	-2 420 000
Muutos %	-16,1	7,2	-61,7	1,0	-3,0	0	0,0
Palvelujen ostot €	-2 993 865	-3 353 739	-3 126 410	-3 090 974	-3 110 000	0	-3 210 000
Muutos %	19,4	12,0	-7,1	-1,1	-0,1	0	3,1
Toimintakate € /asukas	-1 252	-1 374	-1 192	-1 181	-1 200	0	-1 213